

Okruhy SZZE – Makroekonomie-2023

- 1. Předmět makroekonomie, národohospodářské ukazatele.** Základní orientace ve vývoji ekonomie hlavního proudu, komparace východisek, předpokladů a závěrů. Hrubý domácí produkt a metody měření. Nominální a reálný produkt. Potenciální produkt a metody jeho zjišťování. Pojetí a typy mezery produktu. Inflace. Nezaměstnanost. Platební bilance. Orientace ve vývoji základních makroekonomických ukazatelů v ČR za posledních 10 let.
- 2. Makroekonomické teorie spotřeby a investic.** Makroekonomické teorie spotřeby: model mezičasové volby, hypotéza životního cyklu, teorie permanentního důchodu, Keynesova teorie spotřeby. Makroekonomické teorie investic: princip flexibilního akcelerátoru, investiční multiplikátor, koncept Tobinova q .
- 3. Model produkt – výdaje a základní principy fiskální politiky.** Předpoklady modelu; utváření rovnovážného produktu v modelu; princip výdajového multiplikátoru. Hodnocení opatření fiskální politiky prostřednictvím modelu. Skutečný, strukturální a cyklický deficit. Hodnocení změn v čistém exportu a v měnovém kurzu prostřednictvím modelu produkt-výdaje. Efekty změn nominálního kurzu na export a import (Marshall-Lernerova podmínka) a na rovnovážný produkt.
- 4. Trh peněz a základní principy monetární politiky.** Empirická a teoretická definice peněz, funkce peněz. Vymezení poptávky po penězích, faktory ovlivňující poptávku po penězích podle Fisherovy kvantitativní teorie peněz a upravené Cambridgeské verze, Keynesovy teorie preference likvidity a Freidmanovy teorie portfolia. Vymezení nabídky peněz. Formování nabídky peněz – monetaristický přístup, soudobé teorie (úvěrová křivka). Rovnováha na trhu peněz. Cíle monetární politiky. Nástroje měnové politiky a jejich použití v různých měnových režimech. Klasická dichotomie (neutralita peněz)
- 5. Krátkodobá makroekonomická rovnováha v uzavřené ekonomice – model IS-LM.** Předpoklady a utváření rovnovážného produktu a rovnovážné úrokové míry. Křivka IS. Křivka LM. Účinnost a neúčinnost monetární a fiskální politiky v modelu IS-LM. Vytěšňovací efekt. Keynesovský transmisní mechanismus a jeho limity.
- 6. Determinace měnových kurzů.** Definice měnového kurzu. Typy měnových kurzů. Režimy měnových kurzů (flexibilní, fixní). Determinace měnového kurzu v krátkém období: teorie parity úrokových měr. Krytá a nekrytá parita. Determinace měnového kurzu v dlouhém období: teorie parity kupní síly; zákon jediné ceny, absolutní verze, relativní verze. Nominální a reálný měnový kurz. Propojení parity úrokových měr a parity kupní síly: mezinárodní Fisherův efekt.
- 7. Krátkodobá makroekonomická rovnováha v otevřené ekonomice. – model IS-LM-BP.** Platební bilance a její charakteristika (metodika BPM6). Ustanovování rovnováhy BP. Křivka BP: předpoklady, vlastnosti, odvození; rovnovážné a nerovnovážné body. Hodnocení fiskální a monetární politiky v otevřené ekonomice pomocí modelu IS-LM-BP. Mundell-Flemingův model. Mezinárodní vytěšňovací efekt. Princip nedosažitelné trojice.
- 8. Trh práce – formování rovnovážné mzdy a zaměstnanosti.** Teoretické přístupy: klasický trh práce a makroekonomické souvislosti, původní keynesovský trh práce – nepružné mzdy a jejich makroekonomické důsledky, monetaristický trh práce

(model mylného vnímání cenové hladiny zaměstnanci), nová klasická ekonomie (model reálných hospodářských cyklů) a nová keynesovská makroekonomie (teorie efektivnostní mzdy a efektivní poptávky po práci). Nominální a reálné rigidity. Definice přirození míry nezaměstnanosti podle monetaristického konceptu (NAIRU). Alternativní koncept přirozené míry nezaměstnanosti – jev hystereze na trhu práce.

- 9. Inflace, nezaměstnanost a produkt. Křivka AS.** Definice inflace a příčiny skutečné míry inflace (Gordonův model trojúhelníku). Inflační očekávání (adaptivní, racionální). Vztah inflace a nezaměstnanosti: Phillipsovy křivky (původní, cenová, cenová rozšířená o inflační očekávání). Náklady inflace Vztah mezi mírou nezaměstnanosti a produkční mezerou (Okunův zákon). Vztah mezi mírou inflace a produkční mezerou – krátkodobá a dlouhodobá AS.
- 10. Měnová politika a agregátní poptávka. Křivka AD.** Režim měnové politiky: cílování inflace. Taylorovo pravidlo. Základní nástroj – úroková míra. Vztah mezi mírou inflace a reálnými úrokovými sazbami, vztah mezi mírou inflace a produkční mezerou (pravidlo měnové politiky). Vymezení agregátní poptávky. AD a pravidlo měnové politiky. Jestřábí a holubičí pozice CB. Další možnosti v ovlivňování inflace.
- 11. Krátkodobá a dlouhodobá rovnováha v modelu AD-AS. Léčení inflace.** Poptávkové šoky. Nabídkové šoky. Fluktuace reálného produktu kolem potenciálu, přizpůsobovací mechanismus. Reakce CB na poptávkovou inflaci – metoda „cold turkey“, gradualistická metoda; koeficient obětování. Reakce CB na nabídkovou inflaci – neutrální, akomodativní a potlačovací politika.
- 12. Dlouhodobý ekonomický růst.** Pojetí ekonomické síly a úrovně země. Pojetí ekonomického růstu. Faktory ekonomického růstu. Zdroje růstu potenciálního produktu. Základní rovnice růstového účetnictví. Souhrnná produktivita faktorů (Solowovo reziduum). Neoklasický model (Solowův model). Stálý stav. Teorie konvergence a teorie endogenního růstu (základní AK model). Soudobé sociálně-ekonomické přístupy (nová institucionální ekonomie).